

TALOUSARVIOALOITE 557/2005 vp

Määrärahan osoittaminen pelastushelikoptereiden lentotoimintaan

Eduskunnalle

Valtiovarainvaliokunta katsoi jo vuonna 1999 mietinnössään, että siviilihelikopteritoiminta ei voi perustua, kuten tällä hetkellä, pääasiassa Raha-automaattiyhdistyksen avustuksiin. Toiminta on tarkoituksenmukaista vakinaistaa portaittain ja ottaa valtion ja kuntien vastuulle. Yksityisten helikopteritoimipaikkojen toiminta käsittelee viranomaisorganisaatioiden rinnalla vapaaehtoisena yhdistystoimintana ylläpidettävän lääkäri- ja pelastushelikopteritoiminnan.

Eduskunta päätti vuoden 2003 talousarvion käsittelyn yhteydessä, että se edellyttää, että mahdollisuudet aloittaa lääkäri- ja pelastushelikopteritoiminta valtakunnallisena, valtion talousarviosta rahoitettavana toimintana selvitetään pikaisesti, jotta sen keskeiset periaatteet voidaan sisällyttää jo keväällä 2003 nimettävän uuden hallituksen hallitusohjelmaan.

Vanhasen hallituksen hallitusohjelmassa onkin asetettu tavoitteeksi, että lääkäri- ja pelastushelikopteritoimintaa kehitetään osana turvaverkostoa koko maassa. Tarkoituksena on pelastushelikopteritoiminnan rahoituksen siirtäminen raha-automaattivastusten sijaan valtion talousarviosta tapahtuvaksi.

Rahoitusta selvittänyt työryhmä jätti raporttinsa 8.1.2004. Työryhmä päätyi ns. kumppanuusmalliin, jossa lentotoiminnan kustannukset katettaisiin raha-automaattivastuksilla, terveydenhuollon lisäkustannukset sisällytettäisiin täysimääräisesti sairaanhoitopiirien valtionosuuteen ja pelastustoiminnassa sekä kadonneiden henkilöiden etsinnässä käytettäisiin sisäasiain-

ministeriön erityismäärärahaa. Yhdistyksille jäisi vielä tarve hankkia omarahoitusta, mutta sen osuus laskisi oleellisesti. Tarkoituksena on, että lääkäri- ja pelastushelikopteritoiminta osana terveydenhuolto- ja pelastusjärjestelmää tulee täysin määriteltä ja talousarvion toiminta vakiinnutetaan.

Vuodenvaihteessa 2005 on tullut voimaan EU:n määräys, jonka mukaan lääkäri- ja pelastushelikoptereiden on kuuluttava teholuokkaan yksi. Käytännössä tämä on tarkoittanut sitä, että koneen on pystyttävä nousemaan ilmaan yhdelläkin moottorilla. Tekninen vaatimustaso on nousut myös mm. pimeätoiminnan ja huonojen sääolojen toimintavaatimusten osalta. Määräykset lisäävät sekä turvallisuutta että tehokkuutta, mutta Suomen pelastushelikopteritoiminnalle ne ovat merkinneet myös merkittävää kustannusten lisääntymistä. Yhdistykset ovat tämän vuoden aikana saaneet käyttöönsä uusien lentomääräysten edellyttämät helikopterit, joiden kustannukset ovat noin 50 % korkeammat kuin aiemmin.

Pelastushelikopterien sekä lääkinnällisen toiminnan että lentotoiminnan rahoitus tulisi kattaa kokonaisuudessaan valtion budjetista. Tällä hetkellä rahoitusvastuu on kuitenkin Raha-automaattiyhdistyksellä. RAY:n voittovaroja on 1990-luvun laman aikana aloitetun käytännön mukaisesti ohjattu valtion menoihin ja jätetty jakamatta määrä, joka on vuosittain kasvanut. Pelitoiminnan tuotto tulisi kokonaisuudessaan voida käyttää järjestöjen toiminnan tukemiseen.

TAA 557/2005 vp — Suvi Lindén /kok

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että eduskunta ottaa valtion vuoden
2006 talousarvioon momentille 26.80.22*

*lisäyksenä 12 000 000 euroa pelastus-
helikoptereiden lentotoimintaan.*

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Suvi Lindén /kok